

**UCHWAŁA NR XXXVIII-62/2017
RADY MIEJSKIEJ W WOŁOMINIE**

z dnia 18 maja 2017 r.

w sprawie przyjęcia programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2016r. poz. 446 z późn.zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1390), Rada Miejska w Wołominie, uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji „Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Wołomin na lata 2017-2019”, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Wołomina.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Wołominie

Leszek Czarzasty

Program przeciwdziałania przemocy
w rodzinie oraz ochrony ofiar
przemocy w rodzinie
w Gminie Wołomin
na lata 2017-2019

opracowała: Agnieszka Wróblewska

Spis treści

Podstawa prawna:.....	3
I. Wstęp.....	4
II Zjawisko przemocy w rodzinie.....	4
III. Diagnoza sytuacji w gminie Wołomin w aspekcie problemów występowania przemocy domowej.....	5
3.1. Diagnoza zjawiska przemocy w perspektywie danych instytucji.....	6
3.2. Diagnoza zjawiska przemocy w perspektywie ankiet.....	10
3.2.1 Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród uczniów gimnazjum z terenu Gminy Wołomin na temat zjawiska przemocy.....	10
3.2.2 Ankieta przeprowadzona wśród dorosłych mieszkańców na temat występowania zjawiska przemocy domowej w Gminie Wołomin.....	13
3.3. Analiza SWOT.....	16
IV. Realizatorzy Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.....	17
V. Adresaci programu.....	17
VI. Założenia oraz cele i zadania Programu.....	17
6.1 Założenia programu.....	17
6.2 Cele programu.....	18
6.2.1 Cel główny Programu.....	18
6.2.2 Cele szczegółowe Programu.....	19
VII. Źródła finansowania programu.....	31
VIII Zasady monitorowania programu oraz weryfikowania jego założeń.....	31
Załączniki.....	33

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 1390);
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016r poz. 487 z późn. zm.);
3. Ustawa dnia z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2017r. poz. 783 z późn. zm.);
4. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. 2016r. poz. 1817);
5. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2016r. poz. 930 z późn. zm.);
6. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. 2015r. poz. 1916 z późn. zm.);
7. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2016r., poz. 546 z późn.zm.);
8. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U z 2017r. poz. 697)
9. Uchwała nr 76 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 (M.P z 2014r., poz. 445);
10. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wołomin na lata 2016 – 2025.

I. Wstęp

Rodzina powinna swym członkom gwarantować bezpieczny i harmonijny rozwój kształtujący od wczesnego dzieciństwa osobowość człowieka, jego system norm i wartości. Przemoc w rodzinie ma więc szczególnie społeczny wymiar, ponieważ zarówno tradycje i zwyczaje rodzinne, jak i dysfunkcje rodziny, mają bezpośredni wpływ nie tylko na model życia konkretnej rodziny, ale przenoszą się na relacje i funkcjonowanie człowieka w innych płaszczyznach życia społecznego. Przemoc w rodzinie dotyka ludzi niezależnie od miejsca zamieszkania i statusu społecznego i stanowi poważny problem społeczny wielu środowisk. W przeciwdziałaniu zjawisku przemocy istotne jest dążenie do wprowadzania uniwersalnego standardu wsparcia osób doświadczających przemocy adekwatnego do warunków zmieniającej się rzeczywistości społecznej. Podstawową cechą działań podejmowanych w obszarze przemocy domowej powinno być szybkie reagowanie mające na celu przerwanie przemocy oraz szybka i skuteczna pomoc ofiarom. Powodzenie podejmowanych działań w dużej mierze zależy od współdziałania lokalnej społeczności oraz instytucji i organizacji zajmujących się zjawiskiem przemocy.

Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Wołomin na lata 2017-2019 (zwany Programem) przedstawia strategię działania obejmującą pomoc rodzinom doświadczającym przemocy, w celu zminimalizowania zjawiska przemocy w rodzinie, a także jego skutków w wymiarze indywidualnym oraz społecznym.

II Zjawisko przemocy w rodzinie

Art. 2 ust. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie definiuje przemoc w rodzinie, jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie zwykle powtarza się według określonego schematu, w którym wyróżniamy następujące fazy:

- narastania napięcia, w której zaczyna pojawiać się agresja,

- ostrej przemocy, w której następuje wybuch agresji, w tej fazie najczęściej ofiary poszukują pomocy,

- miodowego miesiąca, kiedy sprawca przeprasza i obiecuje poprawę, w tej fazie bardzo często osoby doznające przemocy wycofują się z kontaktu z osobami udzielającymi pomocy, mając pozorne poczucie odzyskiwania kontroli nad sytuacją.

„Wycofywanie się”, a także dalsze pozostawanie w związku ze sprawcą, tłumaczy się syndromem wyuczonej bezradności lub do syndromem stresu pourazowego. W przypadku ofiar przemocy przekłada się to na rezygnację z aktywności, które ofiara podejmowała w celu poprawy sytuacji, a które okazały się nieskuteczne, co utwierdza ofiarę w przekonaniu, iż nie może nic zrobić, aby zapewnić sobie bezpieczeństwo i rezygnuje z kolejnych prób zmiany sytuacji. Analizując sytuację ofiary, należy wziąć pod uwagę, że ma ona nadzieję na zmianę zachowania sprawcy. Ponadto często wstydzi się swojej sytuacji, jest zależna ekonomicznie od sprawcy lub zostaje z nim „ze względu na dzieci”. Często uważa, że przemoc jest jej prywatnym problemem, a środowisko zewnętrzne (rodzina, znajomi, instytucje) swoim zachowaniem mogą utwierdzać o braku możliwości otrzymania wsparcia i ochrony.

Podczas, gdy zachowania ofiary mogą wydawać się irracjonalne, sprawca w sposób bardzo logiczny potrafi tłumaczyć swoje zachowanie, jako akt słusznego ukarania ofiary. Jednocześnie kwestionuje swoją odpowiedzialność. Nie przyznaje również, że takie zachowanie jest aktem agresji oraz mechanizmem sprawowania władzy i kontroli, narzędziem całkowitego podporządkowania ofiary woli sprawcy.

Przemoc w rodzinie jest trudna do zdiagnozowania, to problem przez wiele lat ukrywany. Jednak szkodliwość przemocy w wymiarze tak jednostkowym, jak i społecznym, wymaga podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu zapobiegawczego.

III. Diagnoza sytuacji w gminie Wołomin w aspekcie problemów występowania przemocy domowej

W celu dokonania diagnozy zjawiska przemocy domowej w Gminie Wołomin oparto się na następujących danych:

- sprawozdania, raporty dostępne w instytucjach zajmujących się zjawiskiem przemocy,
- ankietę przeprowadzoną wśród młodzieży gimnazjalnej (217 ankiet) oraz dorosłych mieszkańców gminy Wołomin (43 ankiety).

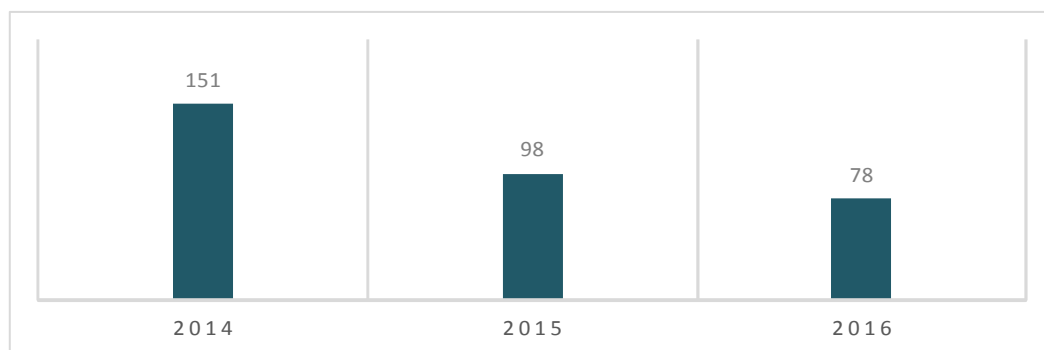
3.1. Diagnoza zjawiska przemocy w perspektywie danych instytucji

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy Zarządzeniem Nr 329/2015 Burmistrza Wołomina z dnia 05.11.2015 r. został powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie (zwany dalej Zespołem Interdyscyplinarnym bądź ZI). Głównym celem działalności Zespołu Interdyscyplinarnego jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych przemocą. ZI podejmuje działania mające zapobiegać przemocy w rodzinie, ustala członków grup roboczych, które mają brać udział w grupach oraz powołuje grupy robocze, ustala plan pomocy wobec rodzin, osób, gdzie występuje przemoc w rodzinie i konsekwentnie go realizuje.

Tab. 1. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Wołomin w latach 2014- 2016. Źródło: dane OPS Wołomin.

	2014	2015	2016
Liczba założonych formularzy „Niebieska Karta”, w tym przez:			
Liczba sporządzonych formularzy "Niebieskich Kart - A" przez pracowników socjalnych wszczynających procedurę	7	18	26
Liczba sporządzonych formularzy "Niebieskich Kart - C" przez członków zespołu interdyscyplinarnego / grupy robocze	51	40	43
Liczba sporządzonych formularzy "Niebieskich Kart - D" przez członków zespołu interdyscyplinarnego / grupy robocze	46	30	29
liczba rodzin objętych procedurą "Niebieskie Karty"	151	98	78
Liczba rodzin wobec których wszczęto procedurę "Niebieskie Karty" w okresie sprawozdawczym	80	83	68
Liczba zakończonych NK z powodu:			
ustania przemocy w rodzinie	68	26	14
braku zasadności podejmowania działań	66	32	43
Liczba osób objętych działaniami ZI	151	98	148
Liczba osób objętych działaniami grup roboczych	151	166	127
Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	11	11	14
Liczba powołanych grup roboczych	70	74	61

W latach 2014 – 2016 w Gminie Wołomin systematycznie spadała ilość rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty ze względu na występującą przemoc w rodzinie.



Rys. 1. Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart” w latach 2014- 2016. Dane OPS Wołomin.

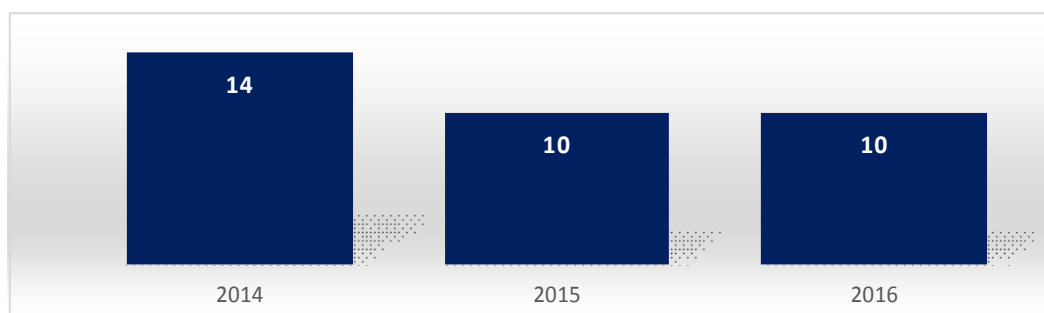
Ofiarami przemocy w rodzinie były zarówno kobiety i dzieci, jak i mężczyźni.

Tab. 2. Ofiary przemocy w latach 2014- 2016. Źródło: OPS Wołomin

	2014	2015	2016
kobiety	94	49	66
mężczyźni	53	6	55
dzieci	4	65	27
ogółem osób	151	120	148

Instytucjami świadczącymi pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w Gminie Wołomin są: Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie (zwanej dalej OPS), Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zwaną dalej GKRPA), punkt konsultacyjny przy Ośrodku Pomocy Społecznej, Komenda Powiatowa Policji w Wołominie, placówki oświatowe, placówki służby zdrowia, Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień-Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej (zwanej dalej OPTU).

Instytucją, która udziela wsparcia finansowego osobom i rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie.



Rys. 2. Liczba rodzin, którym udzielono pomocy z powodu przemocy domowej w latach 2014-2016. Źródło: dane OPS Wołomin.

Z materialnej formy pomocy świadczonej przez OPS w 2014 roku skorzystało 14 rodzin (41 osób), w 2015 roku – 10 rodzin (27 osób), w 2016 roku – 10 rodzin (27 osób). Liczba rodzin objętych pomocą i wsparciem ze względu na występowanie przemocy domowej od dwóch lat utrzymuje się na tym samym poziomie.

Osobom dotkniętym przemocą w rodzinie jest udzielana pomoc w formie wsparcia medycznego, psychologicznego, prawnego, zawodowego i rodzinnego oraz pracy socjalnej.

Tab. 3. Formy pomocy udzielonej osobom/rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie przez Zespół Interdyscyplinarny. Źródło: OPS Wołomin

Formy pomocy	2014	2015	2016
Poradnictwo medyczne: liczba osób objęta poradnictwem	5	7	3
Poradnictwo psychologiczne: liczba osób objęta poradnictwem	16	89	90
Poradnictwo prawne: liczba osób objęta poradnictwem	17	73	143
Poradnictwo socjalne: liczba osób objęta poradnictwem	37	120	121
Poradnictwo zawodowe i rodzinne: liczba osób objęta poradnictwem	5	10	93

Osoby stosujące przemoc w rodzinie uczestniczą w programach korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w OPS. W 2014 roku 14 osób dotkniętych przemocą w rodzinie uczestniczyło w programie terapeutycznym. Działały trzy grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie oraz 1 grupa terapeutyczna dla ofiar przemocy w rodzinie. Przeprowadzono 2 lokalne kampanie społeczne dotyczące W 2015 roku opracowano i zrealizowano 38 zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie. W zajęciach uczestniczyło 418 osób. Działały trzy grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie oraz 1 grupa terapeutyczna dla ofiar przemocy w rodzinie. Przeprowadzono 8 kampanii zwiększających świadomość mieszkańców dot. zjawiska przemocy w rodzinie. W 2016 roku w programach korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy uczestniczyło 16 mężczyzn i 1 kobieta.

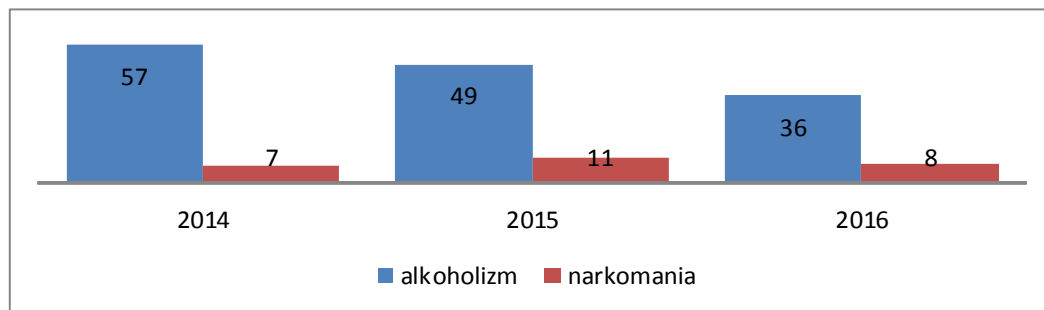
W 2016 roku 38 osób (29 kobiet, 9 mężczyzn) korzystało z pomocy punktu konsultacyjnego, udzielającego wsparcia osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy.

W rodzinach dotkniętych przemocą domową najczęściej także występuje problem alkoholizmu, rodziny te nierzadko dotknięte są również ubóstwem, bezrobociem oraz innymi dysfunkcjami.

Tab. 4. Osoby uzależnione a przemoc w rodzinie w Gminie Wołomin – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Źródło: OPS Wołomin.

	2014	2015	2016
Liczba członków rodzin osób z problemem alkoholowym, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy	113	111	139
Osoby stosujące przemoc w rodzinie	56	68	56
Osoby doznające przemocy w rodzinie	49	37	42

W 2014 roku z pomocy GKRPA skorzystało 49 osób doznających przemocy w rodzinie oraz 56 osób stosujących przemoc w rodzinie, w 2015 roku 37 osób doznających przemocy w rodzinie oraz 68 osób stosujących przemoc w rodzinie, w 2016 roku 42 osoby doznające przemocy w rodzinie oraz 59 osób stosujących przemoc w rodzinie.



Rys. 3. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu uzależnień w latach 2013-2015. Źródło: dane OPS Wołomin.

Liczba rodzin i osób w rodzinach objętych pomocą OPS z tytułu uzależnienia od alkoholu od trzech lat systematycznie spada.

3.2. Diagnoza zjawiska przemocy w perspektywie ankiet

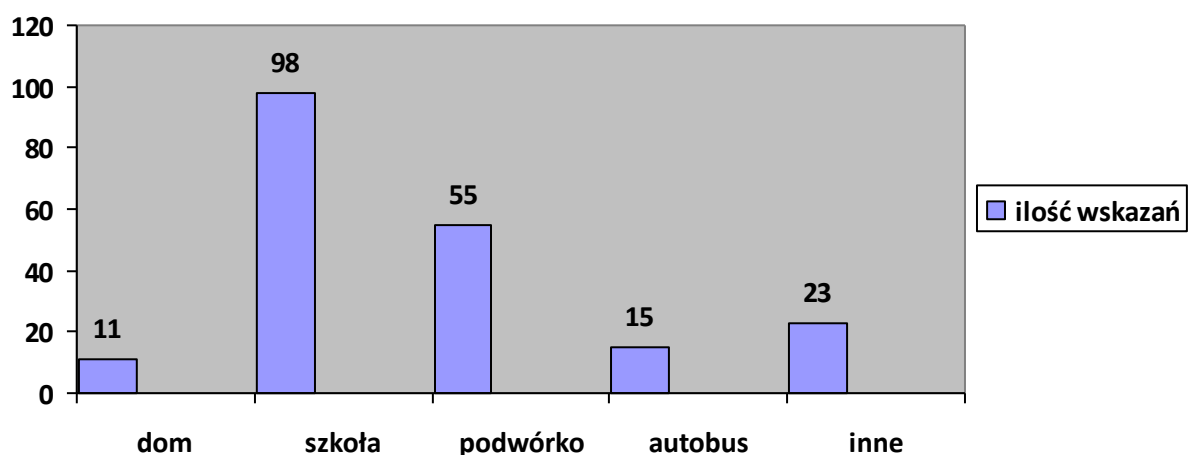
3.2.1 Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród uczniów gimnazjum z terenu Gminy Wołomin na temat zjawiska przemocy

Ankietę wypełniło 217 uczniów, 112 mężczyzn, 94 kobiety (w 11 ankietach brak danych odnośnie płci), w wieku od 12 do 17 lat (12 lat – 1 osoba, 13 lat - 2 osoby, 14 lat - 79 osób, 15 lat - 98 osób, 16 lat – 36 osób, 17 lat – 1 osoba).

Nie wszyscy pytani odpowiedzieli na wszystkie pytania.

134 pytanym uczniom spotkało się ze zjawiskiem przemocy, 74 osoby stwierdziły, iż nie spotkało się z nim (w 9 ankietach brak odpowiedzi na to pytanie).

Najwięcej badanych osób spotkało się z przemocą w szkole, następnie na podwórku, w autobusie i w domu. Niektórzy badani jako miejsca występowania przemocy wskazali: w Internecie (4), w pociągu (2), na ulicy (5), na mieście (1), na facebook (1), w sklepie (1), w parku (1), na boisku (1), w telewizji (4), po szkole (1), w miejscach publicznych (1), w różnych miejscach (1) - odpowiedzi: inne.



Rys. 4. Miejsca występowania przemocy. Źródło: badania ankietowe gimnazjalistów Gminy Wołomin.

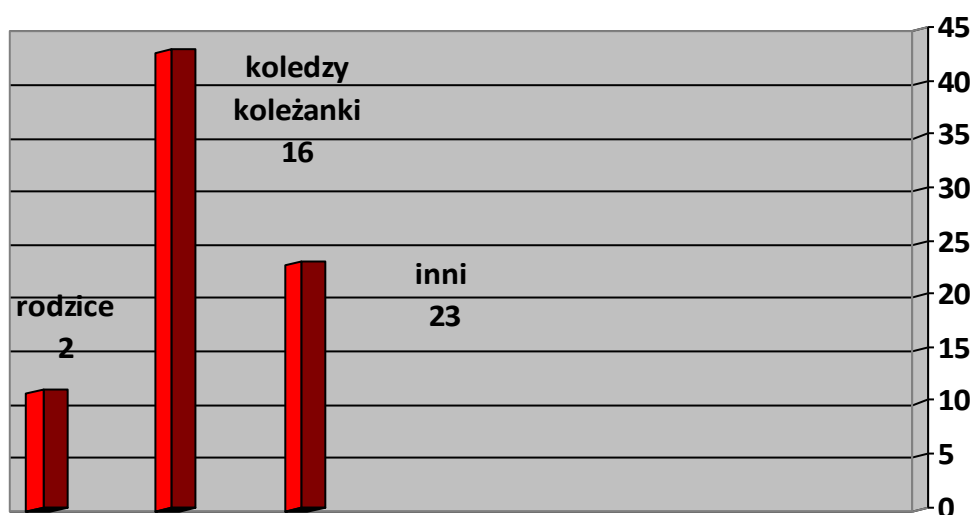
Pytanie dotyczące świadomości uczniów w obszarze identyfikacji różnych zachowań, które składają się na zjawisko przemocy przyniosło następujące wyniki (w nawiasie podano ilość wskazań):

- bicie (205),
- kopanie (177),
- grożenie (134),
- popychanie (137),
- wyśmiewanie (134),
- poniżanie (156),
- wypisywanie złych rzeczy o koleżance/koledze w Internecie: na Facebooku, na innych portalach społecznościowych (118),

- zamieszczanie bez zgody zdjęć w Internecie (106),
- składanie seksualnych propozycji (62),
- zmuszanie do seksualnych czynów (123),
- krzyki, przekleństwa (90),
- kradzież (56),
- plotkowanie (49).

70 ze 217 ankietowanych uczniów stwierdziło, iż było ofiarą przemocy (144 osoby nie były, 3 ankietowanych nie udzieliło informacji na to pytanie).

Pytani wskazali następujące osoby, od których doznali przemocy:



Rys. 5. Kto wobec Ciebie stosował przemoc? Źródło: badania ankietowe gimnazjalistów Gminy Wołomin.

Inne odpowiedzi, to: siostra (1), brat (4), rodzeństwo (1), babcia (1), dziadek (1), ciocia (1), wujek (2), ojciec (1), brat cioteczny (1), nieznajomi (4), partner matki (1), nauczyciele (1), dorośli (1) obcy ludzie (1), uczniowie (1), wrogowie (1).

Na pytanie: *Jaką przemoc wobec Ciebie stosowano?* respondenci odpowiedzieli (w nawiasie podano ilość wskazań):

- grożenie (23),
- krzyczano na mnie, przeklinano (33),
- popychanie (30),
- poniżanie (41),
- kopanie (19),

- wyśmiewanie (45),
- plotkowanie (24),
- bicie (36),
- ukradziono mi moje rzeczy (19),
- wypisywano o mnie złe rzeczy w Internecie: na Facebooku, na innych portalach społecznościowych (13),
- zamieszczono bez mojej zgody zdjęcia w Internecie (8),
- dawano seksualne propozycje (4),
- zmuszano do seksualnych czynów (1),
- inne: gryzienie, szczekanie.

70 ankietowanych uczniów przyznało się do stosowania przemocy (142 odpowiedziało, że nie stosowało przemocy, w 5 przypadkach nie udzielono odpowiedzi).

Pytani o przyczyny stosowania przemocy udzielili następujących odpowiedzi (można było zaznaczyć kilka odpowiedzi):

- 10 osób pod presją innych,
- 39 osób stosowało przemoc dla zabawy,
- 4 osoby z chęci zysku,
- 9 z chęci zaimponowania innym,
- inne odpowiedzi: obrona osób bliskich (4), dokuczanie (1), zemsta (1), za twarz (1), prowokacja (1), jestem chorym psychopata (1), nienawidzę ludzi (1), obrona własna (4), on zaczął (9), złość (3), bójki (1), kłótnia (1), lubię bić ludzi (1).

Uczniowie pytani o działania, jakie podjęliby będąc świadkami przemocy odpowiedzieli (w nawiasie podano ilość wskazań):

- zgłosił(a)bym osobie dorosłej (112),
- stanął(a)bym w obronie pokrzywdzonego (143),
- bał(a)bym się, nie reagował(a)bym (10),
- przyglądał(a)bym się (18),
- udawał(a)bym, że nie widzę (17)
- podjąłbym/podjęłabym inne działania: zwrócił uwagę (1), zgłosiłbym nauczycielom (1), pomógłbym (3), wezwałbym odpowiednie organy (1), przyłączyłbym się (2), wezwałbym policję (10).

W opinii uczniów, osoba doznająca przemocy powinna zwrócić się (w nawiasie podano ilość wskazań): do rodziców (153), nauczycieli (112), do dyrektora szkoły (61), na policję (128), nie mówić nikomu (12), do sądu (1), do prokuratury (2), do kogo się da (1), do księdza (2), do MOPS-u (1), do psychologa (2), do siostry (1), telefon zaufania (1), do babci (1), do kolegów (3), do szpitala (1), do pedagoga (3), do straży pożarnej (1), odegrać się (1).

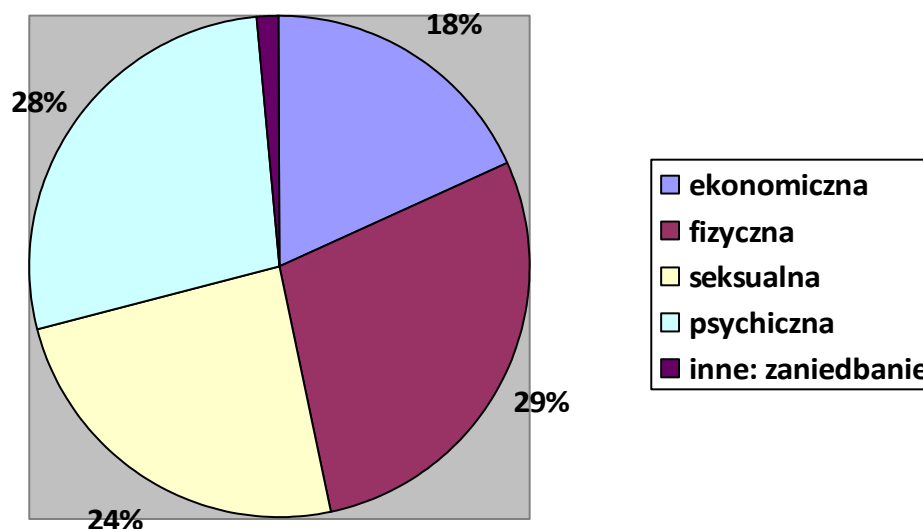
3.2.2 Ankieta przeprowadzona wśród dorosłych mieszkańców na temat występowania zjawiska przemocy domowej w Gminie Wołomin

Ankiety wypełniły 43 osoby, mieszkańcy gminy Wołomin w wieku od 18 do 67 lat. Wśród nich było 37 kobiet, 6 mężczyzn.

Badani wskazali, że najczęściej przemoc występuje w (w nawiasie podano % wskazań, można było zaznaczyć kilka odpowiedzi):

- rodzinach z problemem nadużywania alkoholu (72,1%),
- rodzinach mających poważne problemy z wychowaniem dzieci (51,2%),
- rodzinach mających poważne problemy materialne (39,5%),
- we wszystkich wymienionych (32,6%),
- niepełnych (16,3%),
- pełnych (16,3%),
- wielodzietnych (11,6%),
- wielopokoleniowych (2,3%),
- innych: w rodzinach, w których występuje wyraźna dominacja (2,3%).

W ankiecie mieszkańcy odpowiedzieli także na pytania dotyczące typów przemocy.



Rys. 6. Jakże zna Pan/Pani rodzaje przemocy domowej? Źródło: badania ankietowe mieszkańców Gminy Wołomin.

Pytani o zachowania, które można zaliczyć do zachowań mających znamiona przemocy, ankietowani wskazali na (w nawiasie podano % wskazań, można było zaznaczyć kilka odpowiedzi):

- bicie (97,7%),
- groźby (88,4%),
- krzyki, przekleństwa (83,7%),
- popychanie (86%),
- zmuszanie do kontaktów seksualnych (83,7%),
- wyśmiewanie, poniżanie (90,7%),
- ograniczanie środków na życie (74,4%),
- stała krytyka (81,4%),
- zabieranie pieniędzy (72,1%),
- „ciche dni” (miesiące) (39,5%),
- odbieranie ulubionych rzeczy (41,9%)
- inne (4,7%): zmuszanie do pożyczek, molestowanie seksualne, uchylanie się od pracy.

Według respondentów najczęściej padają ofiarą przemocy w rodzinie: kobiety (żony, matki, dziewczynki, kobiety uzależnione finansowo od mężczyzny, kobiety żyjące w związkach z alkoholikami), dzieci, słabsi, osoby niepełnosprawne, osoby słabsze psychicznie, o zaniżonej samoocenie, osoby starsze, czasem mężczyźni.

Najczęściej sprawcą przemocy w rodzinie w opinii ankietowanych są: mężczyźni (mąż, konkubent, ojciec, ojczym, syn), alkoholicy, pijani mężczyźni, rodzice, prawni opiekunowie, osoby silne, głowy rodziny zarabiający więcej od innych, dorastające dzieci(nastolatki), kobiety, narkomani, psychopaci, osoby nie radzące sobie w życiu.

25,6% osób spośród ankietowanych było ofiarą przemocy domowej, 65,1% pytanych zna takie rodziny, 48,8% respondentów było świadkiem przemocy domowej.

Świadkowie przemocy domowej podjęli następujące działania (w nawiasie podano % wskazań, można było zaznaczyć kilka odpowiedzi):

- udzieliłem/am pomocy ofierze (32,6%),
- powiadomiłem/am policję (27,9%),
- zgłosiłem/am do Ośrodka Pomocy Społecznej (16,3%),
- nie podjąłem żadnych działań (30,2%),

- inne (32,6%): nie podjęłam ponieważ było to w dzieciństwie, byłam dzieckiem, a dalsza rodzina udawała, że problemu nie ma

W opinii respondentów osoba doznająca przemocy w rodzinie powinna udać się po pomoc do następujących instytucji/osób: na policję, do Ośrodka Pomocy Społecznej, do psychologa, do prawnika, trzeba powiadomić najszybciej, jak się da sąsiadów i przyjaciół, zadzwonić na telefon zaufania, do PCPR, do dyrektora lub wychowawcy w szkole, w przedszkolu, złożyć doniesienie do prokuratury, do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, do Poradni Psychologicznej

41,9% ankietowanych osób słyszało o Zespole Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie działającym w Gminie Wołomin.

Na pytanie: Czym zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Wołomin?

udzielono następujących odpowiedzi: udzielanie wszelkiej pomocy osobie doznającej przemocy, pomocą ofiarom przemocy, zapobieganiem dalszej eskalacji przemocy, zajmuje się rodzinami w których jest przemoc, pomocą osobom będącym w kryzysie, Zespół Interdyscyplinarny udziela fachowej pomocy, wsparcia osobie, (dzieciom, całej rodzinie) wobec której stosowana jest przemoc w rodzinie, zakłada niebieską kartę, organizuje warsztaty, pomoc zarówno doraźną jak i specjalistyczną dla potrzebujących wsparcia, opieką nad rodzinami w których założona jest niebieska karta, rozpatruje sytuacje przemocy w rodzinie, rozpatruje przemoc w rodzinie na podstawie Niebieskiej Karty, tworzy grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy indywidualnej i w rodzinie, zadaniem grup roboczych jest opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach i wystąpienie przemocy w rodzinie, monitorowanie sytuacji, dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin oraz efektów tych działań.

3.3. Analiza SWOT

OBSZAR UZALEŻNIENIA I PRZEMOC W RODZINIE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• kierowanie osób uzależnionych i współuzależnionych na leczenie odwykowe • profesjonalna kadra do pracy ze sprawcami przemocy oraz z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie • prowadzenie działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych	• trudności w zapewnieniu osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia • trudności w odseparowaniu sprawców przemocy od ofiar, z powodu braku zaplecza zabezpieczającego egzekucję eksmisji sprawców przemocy w rodzinie, • zwiększająca się liczba osób wymagają-

• prowadzenie poradnictwa oraz interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie • funkcjonowanie w Gminie zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie • programowanie działań podejmowanych w Gminie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	• cych działań korekcyjno-edukacyjnych • ukrywanie przez rodzinę występowania aktów przemocy, niechęć do współpracy
SZANSE	ZAGROŻENIA
• zwiększająca się dostępność wsparcia psychospołecznego i prawnego dla ofiar przemocy w rodzinie • wzrost liczby i dostępności profesjonalnej kadry pracującej z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie • podejmowanie działań informacyjnych dotyczących problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie • zmiana postaw społecznych wobec przemocy domowej • wzrost świadomości o problemie uzależnień i przemocy domowej • skuteczne przepisy prawne dotyczące zapobiegania przemocy domowej • rozbudowanie współpracy z sektorem pozarządowym • skuteczne programy pracy ze sprawcą przemocy	• wzrost agresywnych zachowań u dzieci i młodzieży, brak pozytywnych wzorców w rodzinie • brak konsekwentnych działań w stosunku do sprawców przemocy domowej, poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc • bezrobocie • uzależnienia • rozpad rodzin • istniejące w społeczeństwie przekonania i stereotypy dot. przemocy, przyzwolenie społeczne na stosowanie przemocy domowej • brak skutecznych rozwiązań prawnych chroniących ofiary • wydłużony tryb postępowania karnego o znęcanie się nad rodziną, niskie kary w stosunku do rangi popełnionych czynów, nadużywanie zawieszania kar

IV. Realizatorzy Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie

Realizatorami Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie są następujące podmioty:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Komenda Powiatowa Policji w Wołominie,
- Sąd Rejonowy w Wołominie,
- Prokuratura Rejonowa w Wołominie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie,
- placówki oświatowo – wychowawcze gminne i powiatowe,
- gminne placówki kultury,

- placówki ochrony zdrowia działające na terenie gminy,
- organizacje pozarządowe oraz instytucje kościelne na podstawie przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (zwane dalej NGO),
- oraz inne instytucje i organizacje prowadzące działalność w obszarze interwencji Programu.

V. Adresaci programu

Adresatami Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie są:

- mieszkańcy gminy Wołomin;
- osoby doświadczające przemocy w rodzinie, w tym dzieci, współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych, osoby starsze, osoby niepełnosprawne;
- sprawcy przemocy w rodzinie;
- świadkowie przemocy w rodzinie;
- osoby, instytucje, podmioty zajmujące się profesjonalnie udzielaniem wsparcia społecznego.

VI. Założenia oraz cele i zadania Programu

6.1 Założenia programu

Tworzenie skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie obejmuje następujące obszary działań, skierowane do różnych odbiorców.

1) Działania uprzedzające (diagnozujące, informacyjne, edukacyjne) kierowane do ogółu społeczeństwa, a także osób pracujących z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie:

- podejmowane w ramach profilaktyki,
- ukierunkowane są na promocję zdrowej rodziny, reprezentującej ogólnie pozytywne wartości i styl życia,
- zapobieganie przemocy w rodzinie.

2) Działania interwencyjne, skierowane do dwóch grup odbiorców:

- osoby doznające przemocy – działania opiekuńcze,
- osoby stosujące przemoc w rodzinie - działania pouczające i izolujące.

3) Działania wspierające, kierowane do ofiar przemocy:

- psychologiczne,
- pedagogiczne,

- terapeutyczne i inne.

4) Działania korekcyjno-edukacyjne, kierowane do sprawców przemocy w rodzinie.

Program oparty jest na następujących zasadach:

- wzajemnej współpracy i współdziałania organów administracji publicznej, organizacji pozarządowych, kościołów, policji i sądów, innych środowisk i osób fizycznych, uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie i jej negatywnym następstwom,
- jawności działań podmiotów realizujących zadania programowe z poszanowaniem godności, tak ofiary, jak i sprawcy,
- szczególnej ochrony dzieci, zachowaniem ich prawa do wychowywania się w rodzinie, osób starszych i niepełnosprawnych w zakresie właściwej opieki i pielęgnacji, poprzez udzielenie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania.

Konsekwentna realizacja Programu pozwoli na właściwą organizację prac Zespołu Interdyscyplinarnego oraz powinna mieć wpływ na upowszechnienie wśród służb społecznych pracy przy zastosowaniu metody interdyscyplinarnej.

6.2 Cele programu

6.2.1 Cel główny Programu

Tworzenie systemu skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu zmniejszenia rozmiarów zjawiska przemocy, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie.

6.2.2 Cele szczegółowe Programu

Cel główny programu będzie realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

- 1) tworzenie zintegrowanego systemu współdziałania lokalnych instytucji i organizacji w obszarze przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy;
- 2) rozwój kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
- 3) zwiększenie skuteczności i dostępności form pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 4) zmiana sposobu funkcjonowania sprawców przemocy w rodzinie;
- 5) zmiana postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie;

CEL 1.

Tworzenie zintegrowanego systemu współdziałania lokalnych instytucji i organizacji w obszarze przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy.

Zadania planowane do realizacji	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Harmonogram realizacji			Wskaźniki (w ujęciu rocznym)
			2017	2018	2019	

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego. Działanie ciągłe.	1) co najmniej 4 spotkania zespołu rocznie 2) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, min. 1/rok 3) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, 4) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, 6) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.	Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie Partnerzy: Policja, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe, GKRPA,				1) liczba spotkań zespołu 2) liczba sprawozdań zawierających diagnozę problemu przemocy w rodzinie w Gminie Wołomin 3) liczba podjętych działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie 4) liczba zainicjowanych interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie 5) liczba rozprawdzonych informacji 6) liczba zainicjowanych działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.
Wypracowanie i wdrożenie systemu współdziałania pracowników	1. posiedzenia grup roboczych rocznie, min. 1 posiedzenie	Jednostka koordynująca:				1) liczba posiedzeń grup roboczych

poszczególnych instytucji i organizacji w sytuacji zdiagnozowania problemu przemocy w rodzinie. Działalność grup roboczych. Działanie ciągle.	2. uczestnictwo w posiedzeniach przedstawicieli instytucji partnerskich: min. 80% obecności, 3. 4. prowadzenie procedur Niebieska Karta, 5. opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, 6. monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, 100% rodzin objętych monitoringiem 7. dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie Partnerzy: Policja, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe, GKRPA,				2) frekwencja przedstawicieli poszczególnych instytucji i organizacji biorących udział w posiedzeniach grup roboczych 3) liczba wszczętych procedur Niebieska Karta 4) liczba prowadzonych procedur Niebieska Karta 5) liczba opracowanych planów pomocy w indywidualnych przypadkach 6) liczba rodzin objętych monitoringiem 7) liczba diagnoz sporządzonych przez pedagoga, 8) liczba wniosków do GKRPA, 9) liczba powiadomień o popełnieniu
--	---	--	--	--	--	---

						przestępstwa, 10) liczba wniosków do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka, 11) liczba osób skierowanych do programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy 12) liczba osób skierowanych do poradnictwa specjalistycznego w PCPR 13) liczba notatek z monitoringu 14) liczba innych dokumentów
--	--	--	--	--	--	---

Przewidywane efekty dla celu 1:

- poprawa współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi działania służące zapobieganiu przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy,
- wzrost skuteczności realizowanych działań poprzez łączenie zasobów, wymianę informacji, zwiększenie spektrum oddziaływania.

CEL 2.**Rozwój kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.**

Zadania planowane do realizacji	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Harmonogram realizacji			Wskaźniki (w ujęciu rocznym)
			2017	2018	2019	
Szkolenie osób realizujących zadania w ramach systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Działania cykliczne.	1) szkolenia specjalistyczne dla osób przeprowadzających interwencję oraz dla specjalistów pracujących z osobami doświadczającymi przemocy domowej: min. 2 rocznie, 2) szkolenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego: min. 2 rocznie 3) poznawanie dobrych praktyk w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy: udział w 1 wizycie studyjnej rocznie,	Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej Partnerzy: Instytucje szkoleniowe, poradnie, NGO				1) liczba osób uczestniczących w szkoleniach 2) liczba przeprowadzonych szkoleń 3) liczba osób uczestniczących w wizytach studyjnych

Przewidywane efekty dla celu 2:

- profesjonalizacja kadry instytucji o organizacji działających w obszarze zapobiegania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy,
- wzrost skuteczności działań poprzez wdrażanie skutecznych programów interwencyjnych.

CEL 3.**Zwiększenie skuteczności i dostępności form pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.**

Zadania planowane do realizacji	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Harmonogram realizacji			Wskaźniki (w ujęciu rocznym)
			2017	2018	2019	
Poradnictwo rodzinne, psychologiczne i prawne dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Działanie ciągłe.	100% osób doznających przemocy ma możliwość skorzystania z poradnictwa specjalistycznego	Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej Partnerzy: Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie				1) liczba specjalistów zaangażowanych w świadczenie porad 2) liczba osób objętych poradnictwem
Interwencja kryzysowa. Działanie ciągłe.	100% osób doznających przemocy w rodzinie ma możliwość skorzystania z interwencji kryzysowej	Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej				liczba osób/rodzin objętych interwencją kryzysową
Grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie. Działanie ciągłe.	100% osób doznających przemocy w rodzinie ma możliwość skorzystania z uczestnictwa w grupie wsparcia	Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej Partnerzy: NGO				1) liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia 2) liczba grup wsparcia

Praca socjalna z osobami dotkniętymi przemocą. Działanie ciągłe.	100% rodzin, w których występuje problem przemocy w rodzinie jest objętych pracą socjalną	Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej				liczba rodzin objętych pracą socjalną
Inicjowanie i realizowanie programów profilaktycznych kierowanych do dzieci i młodzieży. Działanie ciągłe.	100% dzieci szkolnych objętych programem rocznie	Jednostka koordynująca: Szkoły Partnerzy: Policja, placówki kultury				liczba dzieci objętych programem
Realizacja kompleksowych programów ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Działanie ciągłe.	1) współpraca z instytucjami prowadzącymi hostele, domy samotnych matek, 2) kierowanie na grupy wsparcia ofiar przemocy: 100% osób, 3) praca socjalna z osobami doświadczającymi przemocy: 100% osób, 4) poradnictwo prawne, psychologiczne: 100% osób, 5) 60% osób objętych kompleksowym programem wsparcia	Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej Partnerzy: GKRPA, placówki oświatowe, Policja, NGO, placówki ochrony zdrowia				1) liczba osób objętych kompleksowym programem wsparcia 2) liczba realizowanych działań 3) liczba partnerów uczestniczących w programie

Przewidywane efekty dla celu 3:

- zwiększenie skuteczności prowadzonych oddziaływań,
- zapewnienie bezpieczeństwa ofiarom przemocy,
 - kompleksowa poprawa sytuacji osób doświadczających przemocy w rodzinie.
 -

CEL 4.**Zmiana sposobu funkcjonowania sprawców przemocy w rodzinie.**

Zadania planowane do realizacji	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Harmonogram realizacji			Wskaźniki (w ujęciu rocznym)
			2017	2018	2019	
Działania korekcyjno-edukacyjne skierowane do sprawców przemocy w rodzinie. Działanie ciągłe.	Stworzenie możliwości udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla 100% osób stosujących przemoc w rodzinie	Jednostka koordynująca: Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie Partnerzy: Instytucje szkoleniowe, NGO, OPS				1) liczba osób skierowanych do programu 2) liczba osób objętych programem 3) liczba osób, które zakończyły program 4) liczba osób – sprawców przemocy, którzy po zakończeniu programu nie stosują przemocy

Działania podejmowane w ramach procedury Niebieska Karta wobec sprawców przemocy. Działanie ciągłe.	Objęcie działaniami w ramach procedury NK 100% sprawców przemocy domowej	Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej Partnerzy: GKRPA, placówki oświatowe, Policja, NGO, placówki ochrony zdrowia,				1) liczba osób objętych działaniami 2) liczba zakończonych procedur Niebieska Karta ze względu na ustanie przemocy
---	--	--	--	--	--	---

Przewidywane efekty dla celu 4:

- zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar w rodzinie poprzez objęcie oddziaływaniem sprawców przemocy,
- systematyczny spadek liczby rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty, w tym szczególnie ponownie wszczynanych procedur w tej samej rodzinie.

CEL 5.**Zmiana postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie.**

Zadania planowane do realizacji	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Harmonogram realizacji			Wskaźniki (w ujęciu rocznym)
			2017	2018	2019	
Działania informacyjno-edukacyjne skierowane do społeczności lokalnej podejmujące problematykę przemocy w rodzinie. Działania cykliczne.	1) zamieszczanie informacji na stronach internetowych UM, OPS, szkół, 2) organizacja spotkań podejmujących problem przemocy – 1 debata rocznie, 3) popularyzacja założeń tworzonego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz działań podejmowanych w ramach realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy, np.: spotkania sołeckie, Rada Gminy, wywiadowki dla rodziców, gablota w UG 4) opracowanie lub pozyskanie materiałów informacyjnych tj. ulotek, informatorów, poradników i rozpowszechnienie ich w miejscach użyteczności publicznej	Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej Partnerzy: GKRPA, placówki oświatowe, Policja, NGO, placówki ochrony zdrowia				1) liczba opublikowanych informacji na stronach internetowych 2) liczba zorganizowanych spotkań 3) liczba potwierdzonych zgłoszeń o podejrzeniu stosowania przemocy domowej 4) liczba opracowanych lub pozyskanych materiałów informacyjnych
Realizacja i uczestnictwo w	1) organizowanie lokalnych kampanii	Jednostka				1) liczba

kampaniach społecznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie, propagujących konstruktywne formy współżycia w rodzinie. Działania cykliczne.	społecznych kierowanych do osób doznających przemocy w rodzinie, świadków przemocy oraz osób stosujących przemoc: 1 kampania rocznie, 2) współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami w realizacji akcji edukacyjnych i kampanii mających na celu zmianę świadomości społecznej w obszarze przemocy w rodzinie: ilość partnerów kampanii, 3) udział w kampaniach o zasięgu ponadlokalnym: 1 kampania rocznie	koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej Partnerzy: Policja, NGO, placówki oświatowe, placówki kultury, GKRPA				zorganizowanych kampanii 2) liczba partnerów społecznych zaangażowanych do współpracy 3) liczba kampanii o zasięgu ponadlokalnym, w których gmina bierze udział
--	--	---	--	--	--	---

Przewidywane efekty dla celu 5:

- wzrost świadomości społecznej na temat przemocy w rodzinie,
- wzrost wrażliwości społeczności lokalnej na sygnały mogące świadczyć o przemocy domowej,
- wzrost świadomości społecznej na temat różnych rodzajów przemocy,
- zmiana postaw społecznych.

VII. Źródła finansowania programu

Każdy podmiot będący realizatorem zadań w ramach Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Wołomin na lata 2017-2019 planuje środki finansowe niezbędne do ich prawidłowej realizacji. Nie stanowią one jedynie części składowej budżetu Gminy, ale także dotacje ze źródeł zewnętrznych, pozyskiwanych samodzielnie przez realizatorów. Źródłem finansowania działań przewidzianych do realizacji w niniejszym Programie będą:

- budżet Gminy Wołomin,
- budżet Wojewody,
- budżet Samorządu Województwa,
- środki Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,
- inne środki.

Źródła finansowania zadań realizowanych przez Gminę Wołomin i jej jednostki na 2017 rok określone są w budżecie na rok 2017. Szacunkowy roczny koszt realizacji programu w 2017 roku wynosi 32 000 zł. Prognozuje się, iż w 2018 roku koszt programu wyniesie 38 000 zł, w 2019 roku – 43 000 zł.

VIII Zasady monitorowania programu oraz weryfikowania jego założeń

Monitoring i ewaluacja programów strategicznych polegają na systematycznej ocenie realizowanych zadań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez, np. zmianę regulacji prawnych, powstanie nowych problemów społecznych. Elementami skutecznego monitoringu i ewaluacji będą przede wszystkim:

- Zespół wdrażający Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Wołomin na lata 2017-2019 , który jest tożsamy z Zespołem Interdyscyplinarnym
- Roczna ocena wdrażania Programu.

Zespół wdrażający Program będzie spotykał się raz w roku, by ocenić poziom wdrażania poszczególnych celów i kierunków działań. Zespół swoją ocenę przedstawi Burmistrzowi Wołomina, sugerując przyjęcie proponowanych rozwiązań. Zespół również będzie wnioskował o aktualizację Programu i/lub przyjęcie nowych celów strategicznych,

operacyjnych czy zadań. Wskaźniki realizacji poszczególnych zadań zostały wskazane przy opisie zadań.

Program będzie podlegał ewaluacji na przestrzeni kolejnych 3 lat. Ewaluacja powinna:

- sprzyjać rozwojowi instytucji pomocy społecznej i projektów, które są w niej realizowane,
- przyczyniać się do wzrostu skuteczności działań i odpowiedzialności osób, które te działania realizują,
- pomóc odpowiedzieć na pytanie: czy kierunek działań programu jest właściwy.

Sposób kontroli realizacji programu:

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego składa Burmistrzowi Wołomina roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu Programu Przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w Rodzinie.
2. Sporządzanie przez OPS sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Załączniki

ANKIETA

SKIEROWANA DO UCZNIÓW GIMNAZJUM Z TERENU GMINY WOŁOMIN NA TEMAT ZJAWISKA PRZEMOCY

Ankieta, jaką masz przed sobą jest całkowicie anonimowa, a Twoje wypowiedzi posłużą do analizy statystycznej. Bardzo prosimy o szczere jej wypełnienie.

Wiek

Płeć: K M

Przy wybranej odpowiedzi proszę wstawić krzyżyk.

1. Czy spotkałeś/aś się ze zjawiskiem przemocy?

TAK ☐

NIE ☐

1a. Jeżeli Tak: to gdzie? (możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- ☐ w domu
- ☐ w szkole
- ☐ na podwórku
- ☐ w autobusie
- ☐ w innym miejscu (gdzie?).....

2. Co według Ciebie jest przemocą? (możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- ☐ bicie
- ☐ kopanie
- ☐ popychanie
- ☐ wyśmiewanie
- ☐ poniżanie
- ☐ kradzież
- ☐ grożenie
- ☐ plotkowanie
- ☐ krzyki, przekleństwa
- ☐ wypisywanie złych rzeczy o koleżance/koledze w Internecie: na Facebooku, na innych portalach społecznościowych
- ☐ zamieszczanie bez zgody zdjęć w Internecie
- ☐ składanie seksualnych propozycji
- ☐ zmuszanie do seksualnych czynów
- ☐ inne, jakie?.....

3. Czy byłeś/aś kiedyś ofiarą przemocy?

TAK ☐

NIE ☐

3a. Jeżeli Tak: to kto wobec Ciebie stosował przemoc? (możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- ☐ rodzice
- ☐ inni członkowie rodziny, kto.....

- ☐ koledzy/koleżanki
☐ inni, kto?.....

3 b. Jaką przemoc wobec Ciebie stosowano?

- ☐ bicie
☐ kopanie
☐ popychanie
☐ wyśmiewanie
☐ poniżanie
☐ grożenie
☐ plotkowanie
☐ ukradziono mi moje rzeczy
☐ krzyczano na mnie, przeklinano
☐ wypisywano o mnie złe rzeczy w Internecie: na Facebooku, na innych portalach społecznościowych
☐ zamieszczono bez zgody moje zdjęcia w Internecie
☐ dawano seksualne propozycje
☐ zmuszano do seksualnych czynów
☐ inne, jakie?.....

4. Czy stosowałeś/aś przemoc wobec innych?

TAK ☐

NIE ☐

4a. Jeżeli Tak: dlaczego stosowałeś/aś przemoc? (możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- ☐ z chęci zysku
☐ z chęci zaimponowania innym
☐ pod presją innych
☐ dla zabawy
☐ inne odpowiedzi.....

5. Co zrobiłbyś/aś w sytuacji gdybyś był/a świadkiem przemocy? (możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- ☐ zgłosił(a)bym osobie dorosłej
☐ stanął(a)bym w obronie pokrzywdzonego
☐ bał(a)bym się, nie reagował(a)bym
☐ przyglądał(a)bym
☐ udawał(a)bym, że nie widzę
☐ podjąłbym/podjęłabym inne działania, jakie?.....

6. Jak sądzisz do kogo powinna się udać osoba doznająca przemocy? (możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- ☐ do rodziców
☐ do nauczycieli
☐ do dyrektora szkoły
☐ na policję
☐ do innej instytucji, jakiej?.....
☐ nie mówić nikomu

Bardzo dziękujemy za wypełnienie ankiety

ANKIETA nr 2

ANKIETA NA TEMAT WYSTĘPOWANIA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE WOŁOMIN

Ankieta, jaką ma Pani/Pan przed sobą jest całkowicie anonimowa, a Pani/Pana wypowiedzi posłużą do analizy statystycznej. Bardzo prosimy o szczerę jej wypełnienie.

Wiek

Płeć: K M

Przy wybranej odpowiedzi proszę wstawić krzyżyk.

1. W jakich rodzinach najczęściej występuje przemoc? *(można zaznaczyć kilka odpowiedzi)*

- ☐ pełnych
- ☐ niepełnych
- ☐ wielodzietnych
- ☐ wielopokoleniowych
- ☐ rodzinach mających poważne problemy materialne
- ☐ rodzinach mających poważne problemy z wychowaniem dzieci
- ☐ rodzinach z problemem nadużywania alkoholu
- ☐ we wszystkich wymienionych
- ☐ innych, jakich?.....

2. Jakie zna Pan/Pani rodzaje przemocy domowej? *(można zaznaczyć kilka odpowiedzi)*

- ☐ fizyczna
- ☐ psychiczna
- ☐ ekonomiczna
- ☐ seksualna
- ☐ inna, jaka?.....

3. Które z zachowań zaliczyłby Pan/Pani, jako mające znamiona przemocy? *(można zaznaczyć kilka odpowiedzi)*

- ☐ groźby
- ☐ popychanie
- ☐ bicie
- ☐ stała krytyka
- ☐ ograniczanie środków na życie
- ☐ zabieranie pieniędzy
- ☐ krzyki, przekleństwa
- ☐ wyśmiewanie, poniżanie
- ☐ „ciche dni” (miesiące)
- ☐ zmuszanie do kontaktów seksualnych

- ☐ odbieranie ulubionych rzeczy
☐ inne, jakie?.....

4. Kto według Pana/Pani najczęściej pada ofiarą przemocy w rodzinie?

.....
.....

5. Kto według Pana/Pani najczęściej jest sprawcą przemocy w rodzinie?

.....
.....

6. Czy był Pan/Pani ofiarą przemocy domowej?

TAK ☐

NIE ☐

7. Czy zna Pan /Pani w naszej gminie rodzinę, w której stosowana jest przemoc domowa?

TAK ☐

NIE ☐

8. Czy był Pan/Pani świadkiem przemocy domowej?

TAK ☐

NIE ☐

8a. Jeżeli TAK, to: Jakie Pan/Pani podjął działania? *(można zaznaczyć kilka odpowiedzi)*

- ☐ udzieliłem/am pomocy ofierze
☐ powiadomiłem/am policję
☐ zgłosiłem/am do Ośrodka Pomocy Społecznej
☐ inne, jakie?.....
☐ nie podjąłem żadnych działań

9. Jak Pan/Pani sądzi gdzie powinna udać się po pomoc osoba doznająca przemocy w rodzinie?

.....
.....

10. Czy słyszał Pan/Pani o Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Wołomin?

TAK ☐

NIE ☐

10a. Jeżeli TAK: Czym zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny w gminie Wołomin?

.....
.....
.....

Bardzo dziękujemy za wypełnienie ankiety